

Correctievoorschrift VWO

2026

tijdvak 1

economie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 tot en met 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goedgekeurd worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

Toelichting status correctievoorschrift

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

Verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector)

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

Toelichting aanvullingen op het correctievoorschrift

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking:

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout:

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen. Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de n-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van drie scorepunten voor het hele examen.

Indien aan een gevraagde berekening geen eis is toegevoegd ten aanzien van de nauwkeurigheid van de afronding, dan elke juiste manier van afronding goed rekenen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 Solo

1 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een voorbeeld van maatschappelijke kosten. 1
- een uitleg van het ontstaan van maatschappelijke kosten. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De vervuilende dieselbrandstof leidt tot kosten zoals schoonmaakkosten / het aanplanten van extra bomen / gezondheidskosten / onderhoudskosten aan infrastructuur of milieu. 1
- Deze kosten worden betaald door de maatschappij en niet door de gebruikers zelf / zijn niet in de prijs opgenomen. 1

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $GO = 58 \rightarrow 58 = -2Q + 100 \rightarrow Q = 21$
 $TO = 58 \times 21 = 1.218 \text{ (x 1.000)}$
 $TVK = 16 \times 21 = 336 \text{ (x 1.000)}$ 1
- $TW = TO - TK \rightarrow$
 $1.218.000 - (336.000 + TCK) = 690.000 \rightarrow TCK = 192.000 \text{ roepia}$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

3 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een afleiding van de MO-functie. 1
- een berekening van de afzet bij maximale winst. 1
- een berekening van de procentuele prijsstijging. 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

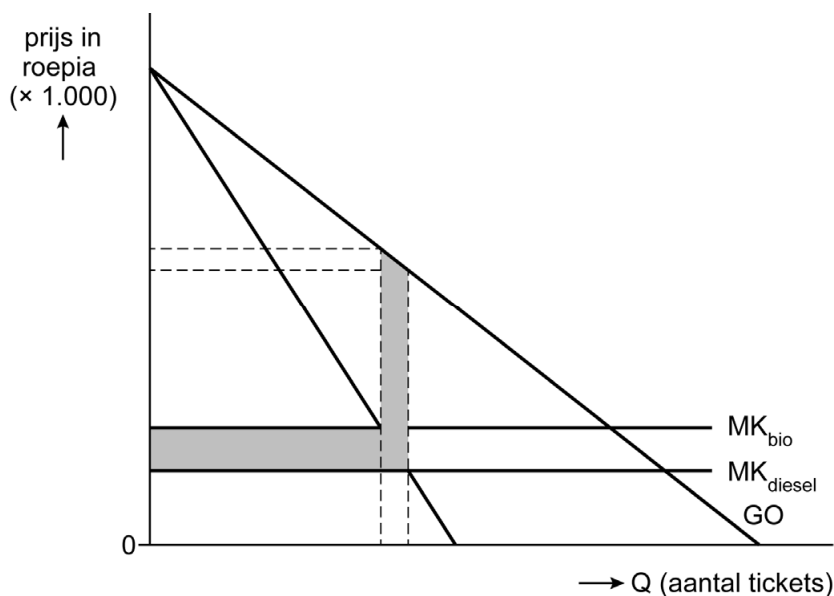
- $GO = -2Q + 100 \rightarrow TO = -2Q^2 + 100Q \rightarrow MO = -4Q + 100$ 1
 - $MO = MK_{bio} \rightarrow -4Q + 100 = 24 \rightarrow Q = 19$ 1
 - $GO = (-2 \times 19) + 100 = 62$ (x 1.000) 1
- De prijs stijgt met $(62 - 58) / 58 \times 100\% = 6,9\%$.

4 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- het arceren van de verandering als gevolg van de andere prijs. 1
- het arceren van de verandering als gevolg van de andere afzet. 1

Een voorbeeld van een juiste arcering is:



5 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- het aangeven van de speluitkomst in 2026. 1
- het aangeven van het verband tussen de sociale norm en winst in 2027. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De uitkomst is (snellere boot ; diesel) / (120 ; 160). 1
- Het afwijken van de sociale norm leidt tot reputatieschade / lagere afzet voor Solo. (Hierdoor daalt de winst van Solo.) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Geld in de markt

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Als gezinnen een hoge tijdsvoorkeur hebben, zullen ze nu meer consumeren en dus meer lenen. 1
- Hierdoor stijgt de vraag naar geld waardoor de rente zal stijgen. 1

of

- Als gezinnen een hoge tijdsvoorkeur hebben, zullen ze nu meer consumeren en dus minder sparen. 1
- Hierdoor daalt het aanbod van geld waardoor de rente zal stijgen. 1

7 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een voorbeeld van publiek kapitaal. 1
- een uitleg over het verband tussen investeringen in publiek kapitaal en structurele economische groei. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Investeren in infrastructuur (bijvoorbeeld in snelwegen / spoorwegen / elektriciteitsnetwerk), 1
- verhogen de productiviteit en dus de productiecapaciteit / potentiële productie. 1

of

- Investeren in onderwijs, 1
- verhogen de (arbeids)productiviteit en dus de productiecapaciteit / potentiële productie. 1

8 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een voorraadgrootte omdat het vermogen op een bepaald tijdstip wordt gemeten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een berekening van de procentuele veranderingen van de rente en van de gevraagde hoeveelheid. 1
- een berekening van de rente-elasticiteit. 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- Procentuele verandering rente: $(2,5 - 4) / 4 \times 100\% = -37,5\%$.
Procentuele verandering vraag: $(50 \text{ mld} - 40 \text{ mld}) / 40 \text{ mld} \times 100\% = 25\%$. 1
- De rente-elasticiteit = $25\% / -37,5\% = -0,7$ 1

Opmerking

Als de kandidaat de nieuwe evenwichtsrente afleest tussen 2,3% en 2,7% kunnen maximale scorepunten worden behaald.

10 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Het aanhouden van contant geld zorgt voor risico's (diefstal / brand).
- Het aanhouden van contant geld is kostbaar / onpraktisch.
- Consumenten zijn bereid te betalen voor de veiligheid van hun spaargeld bij een bank.

Opgave 3 Beleid

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het gekozen tarief van de vlaktaks zorgt ervoor dat huishoudens die bovengemiddeld werden belast in 2025, procentueel minder belasting gaan betalen. 1
- Als gevolg hiervan stijgen de secundaire inkomens voor deze huishoudens (en dus is er denivellering). 1

of

- Het gekozen tarief van de vlaktaks zorgt ervoor dat huishoudens die gemiddeld minder werden belast in 2025, procentueel meer belasting gaan betalen. 1
- Als gevolg hiervan dalen de secundaire inkomens voor deze huishoudens (en dus is er denivellering). 1

Opmerking

Een antwoord via het afschaffen van een heffingskorting kan de maximale score opleveren.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 2

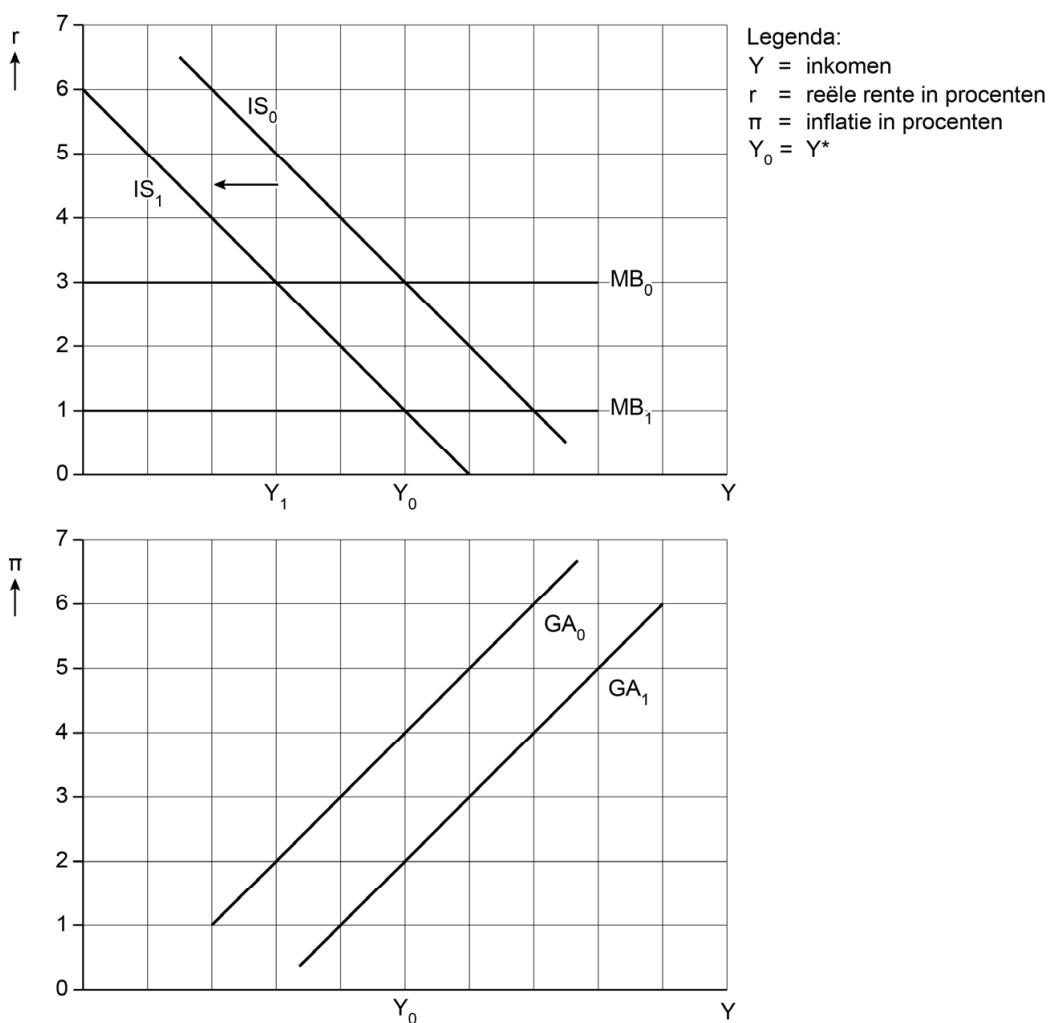
Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Als de reële rente daalt wordt lenen aantrekkelijker / sparen minder aantrekkelijk. 1
- Hierdoor zullen de investeringen / zal de consumptie toenemen en stijgt het inkomen. 1

13 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een schets van GA_1 1
- een schets van MB_1 1
- de nieuwe reële rente en inflatie. 1



Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- GA_1 verschuift met twee procentpunt omlaag. 1
- MB_1 verschuift naar $r = 1\%$. 1
- In het evenwicht geldt dat $r = 1\%$ en $\pi = 2\%$. 1

Vraag	Antwoord	Scores
14	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juist antwoord is: - Bij een hoger vlaktakstarief zal het belastinglek / de marginale belastingquote groter worden. of - Hierdoor heeft een hoger inkomen een kleiner effect op de bestedingen, waardoor de multiplier kleiner wordt.	1 1 1
15	maximumscore 2 Voorbeelden van een juist antwoord voor de uitgifte van nieuwe staatsobligaties zijn: - Door de lage rente zullen de rentekosten voor het aangaan van nieuwe leningen laag zijn. of - Het verhogen van de vlaktaks leidt tot een lager besteedbaar inkomen en dus lagere bestedingen. Hierdoor daalt het bbp. - Hogere overheidsbestedingen verhogen het bbp (en dat wil de overheid). of - Een alternatief voor nieuwe staatsobligaties uitgeven is het verhogen van belastingen. Dit zal leiden tot een verdere daling van het consumentenvertrouwen. - Hierdoor zal de consumptie dalen en dus daalt het bbp. De overheid wil juist een hoger bbp.	1 1 1 1 1

Vraag	Antwoord	Scores
	Een voorbeeld van een juist antwoord tegen de uitgifte van nieuwe staatsobligaties is:	
	• Door het uitgeven van nieuwe staatsobligaties zal de overheidsschuld toenemen.	1
	• De aflossing van de schuld wordt bij de toekomstige generaties neergelegd / de intergenerationele solidariteit daalt.	1
	of	
	• Door het uitgeven van nieuwe staatsobligaties zal de vraag naar geld stijgen en daardoor de rente.	1
	• Een hogere rente zorgt voor lagere investeringen / minder consumptie, waardoor de totale bestedingen kunnen dalen en dus het bbp daalt.	1
	of	
	• Het uitgeven van nieuwe staatsobligaties kan zorgen voor een hogere onzekerheid over de toekomstige financiële positie van de overheid.	1
	• Dit leidt tot een hogere rente, waardoor de investeringen dalen / de consumptie daalt. De totale bestedingen dalen en dus daalt het bbp.	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4 Kappen met kappen

16 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- twee marktktenmerken. 1
- een correcte gevolgtrekking met de marktvorm volledige mededinging / volkomen concurrentie. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het kaphout is homogeen / Er is vrije toetreding / Er zijn veel aanbieders. 1
- Hierdoor is sprake van een volledige mededinging / volkomen concurrentie. 1

17 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een uitleg dat de marginale winst leidt tot een dominante strategie. 1
- een uitleg dat de dominante strategie op termijn suboptimaal is. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Omdat de marginale opbrengst hoger is dan de marginale kosten / de marktprijs hoger is dan de GVK zal elke aanbieder de dominante strategie hebben om meer te kappen. 1
 - Hierdoor stijgt het totale aanbod van kaphout, waardoor de prijs daalt en aanbieders minder winst maken. (Hierdoor ontstaat er een suboptimaal Nash-evenwicht.) 1
- of
- Hierdoor stijgt het totale aanbod van kaphout, waardoor op lange termijn de bossen weggekapt zijn. Dan is er geen omzet / winst meer te behalen (en ontstaat er een suboptimaal Nash-evenwicht). 1

Opmerking

Antwoorden dat het milieu verslechtert, levert geen tweede scorepunt op omdat de maatschappij geen speler is in deze toepassing van speltheorie.

18 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- De variabele kosten per product zijn constant, waardoor de marginale kosten constant zijn.
- Houthakkers / de aanbieders kunnen hun productie verhogen tegen dezelfde marginale kosten / variabele kosten per product.

Vraag	Antwoord	Scores
19 maximumscore 2	Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:	
	• een berekening van de krimp van het regenwoud in procenten. • een berekening van de krimp van het regenwoud in hectare.	1 1
	Een voorbeeld van een juiste berekening is:	
	• $Q_a = Q_v$ bij $Q_v = 5\% \rightarrow$ De krimp is $5 - 2,2 = 2,8\%$ (per jaar). • Dit is: $0,028 \times 700$ miljoen = 19,6 miljoen hectare.	1 1
20 maximumscore 2	Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:	
	• een berekening van de nieuwe evenwichtsprijs per m^2. • een berekening van de heffing.	1 1
	Een voorbeeld van een juiste berekening is:	
	• De prijs wordt: $Q_v = 1,8\% \rightarrow 1,8 = 7 - 0,02P \rightarrow P = \\$ 260$ (per m^2) • Prijs bij $Q_a = 1,8$ is gelijk aan \$ 100. De heffing is dan gelijk aan $260 - 100 = \\$ 160$ (per m^2).	1 1

Opgave 5 Australië

21 maximumscore 2	Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	• Een hoogconjunctuur zorgt voor een hogere vraag naar de Australische delfstoffen waardoor de prijs stijgt. • De productie is (zeer) prijsinelastisch, waardoor deze niet / nauwelijks verandert. Hierdoor zal de vraag naar arbeid weinig veranderen (en is er een zwak effect op de werkgelegenheid).	1 1
22 maximumscore 2	Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	• Als de exportprijzen stijgen, dan zullen (bij dezelfde kosten) de winsten / dividenden / aandelenkoersen van bedrijven stijgen. • Omdat er sprake is van loonrigiditeit stijgen de winsten harder dan de lonen (en dus neemt de AIQ af).	1 1
	of	
	• Als de exportprijzen stijgen, dan zal de exportwaarde stijgen en dus het totale inkomen / bbp. • Vanwege de loonrigiditeit blijft het arbeidsinkomen gelijk (en dus neemt de AIQ af).	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
23 maximumscore 3		
	Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:	
	• een berekening van de vier ontbrekende waarden. • het benoemen van de richting van de twee pijlen.	2 1
	Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	• $1 \rightarrow (E - M) = 671 - 527 = 144$ $2 \rightarrow I = (Y - C - O - E + M) \rightarrow$ $I = 2.385 - 1.237 - 885 - 671 + 527 = 119$ $3 \rightarrow (B - O) = 923 - 885 = 38$ $4 \rightarrow S = (Y - B - C) \rightarrow S = 2.385 - 923 - 1.237 = 225$ • Pijl 1 loopt van banken naar buitenland en pijl 3 loopt van overheid naar banken.	2 1
	Voor de eerste deelscore geldt:	
	indien vier waarden juist	2
	indien drie of twee waarden juist	1
	indien minder dan twee waarden juist	0
24 maximumscore 2		
	Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:	
	• een uitleg over de relatie tussen het saldo op de betalingsbalans en de wisselkoers. • een uitleg over de relatie tussen de wisselkoers en de internationale concurrentiepositie.	1 1
	Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	• Het positieve saldo op de betalingsbalans betekent dat er (relatief) veel vraag naar dollars / weinig aanbod van dollars is, waardoor de wisselkoers van de Australische dollar stijgt. • Hierdoor worden producten uit Australië duurder / worden producten buiten Australië goedkoper, dus verslechtert de internationale concurrentiepositie.	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6 De prijs van woningbezit

25 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een uitleg over de relatie tussen een hoogconjunctuur en de leencapaciteit. 1
- een uitleg over de relatie tussen de leencapaciteit en de prijzen. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- In een hoogconjunctuur stijgen de lonen. Dit betekent dat huishoudens (vanwege de inkomenstoets) hogere hypotheekleningen kunnen krijgen. 1
- Dit zorgt ervoor dat de vraag naar / betalingsbereidheid voor woningen zal toenemen waardoor de prijs van woningen zal stijgen. 1

26 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bij een hogere rente zullen de (rente)kosten van een hypothecaire lening toenemen. Hierdoor stijgt het risico op wanbetaling. 1
- Dit risico wordt kleiner door een lagere inkomenstoets, omdat dit zorgt voor een lagere maximale hypotheek (en dus lagere lasten). 1

27 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een berekening van de stijging van het nominale bbp / NIC. 1
- een berekening van de stijging van het reële bbp / RIC. 1
- een berekening van de inflatie. 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- Het nominale bbp is gestegen met:
 $\text{bbp oud} = (740,1 / 0,93) = \text{€ } 795,81 \text{ mld}$
 $\text{bbp nieuw} = (797,6 / 0,83) = \text{€ } 960,96 \text{ mld}$
 $\text{stijging} = (960,96 - 795,81) / 795,81 \times 100\% = 20,8\% \text{ (NIC} = 120,8)$ 1
- Het reële bbp is gestegen met:
 $100 \times 1,049 \times 1,045 - 100 = 9,6\% \text{ (RIC} = 109,6)$ 1
- $(120,8 / 109,6) \times 100 = 110,2 \rightarrow \text{De inflatie is } 10,2\%.$ 1

28 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Voor huizenkopers met een hypothecaire lening geldt dat de woonhuisverzekering een verplichte verzekering is. 1
- Hierdoor zullen de goede risico's zich ook verzekeren waardoor er geen averechtse selectie kan optreden. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Moral hazard betekent dat mensen zich risicovoller / nalatig gedragen nadat zij zich hebben verzekerd. 1
- Bij de woonhuisverzekering is er geen sprake van moral hazard, omdat de schade door het klimaat / collectieve gebeurtenissen ontstaat / mensen willen goed voor hun huis zorgen. 1

of

- Als een huiseigenaar een verzekering heeft afgesloten, kan de eigenaar minder onderhoud plegen aan de woning. 1
- In dit geval is er sprake van risicovoller / nalatig gedrag en dus is er sprake van moral hazard. 1

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 28 mei te accorderen.

Ook na 28 mei kunt u nog tot en met 10 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

Tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

Tabellen, grafieken en teksten

bron Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2026